

A szerző hangsúlyozza, hogy a vállalkozás érdekében igen fontos a gazdasági vezetők és menedzserek együttműködése a könyvvizsgálóval. A szakszerűen, mindenre kiterjedően elkészített könyvvizsgálat megállapításaival ugyanis további súlyos gazdálkodási hibákat lehet megelőzni.

R. I.

Lerch Gabriella–Kézdi György

–Vizi György:

A KÜLFÖLDI MUNKAVÁLLALÁS- RÓL HITELESEN

– Magyarok külföldön – külföldiek Magyarországon –

NOVORG Kiadó, Budapest, 1997. 172 p.

Sokféle lehetőség nyílik külföldi munkavállalásra; a magyar alkotmány minden állampolgár számára lehetővé teszi a külföldi munkavállalást – elvileg. Sok országban ugyanis igen nehéz vagy lehetetlen munkavállalási engedélyhez jutni. A fejlettebb államok védik a saját belső munkaerőpiacukat, az ottani munkaadónak sok esetben bizonyítania kell, hogy a szóban levő munkakört hazai munkaerővel nem tudja betölteni. Bármennyire is szívesen alkalmaznak tehát külföldön magyarokat, az engedély nélküli munkavállalást büntetőeljárás keretében szankcionálják, pénzbírsággal sújtják, s örökre meg is vonhatják a munkavállalási engedély kiadását. A törvényes út betartása ezért minden külföldön munkát vállalni szándékozó elsőrendű érdeke. Mit kell tenni a törvényes feltételek teljesítéséhez? – erről kapunk sokoldalú tájékoztatást a könyvből.

A szerzők az ide vonatkozó jogszabályokhoz magyarázatokat fűzve adnak útmutatást a külföldön munkát vállalni szándékozóknak. Országoként ismertetik az államközi egyezmények tartalmát, a jelentkező helyét, a munkavállalás követelményeit, s a pályázathoz szükséges okiratokat. Foglalkoznak a kettős adóztatás kizáró nemzetközi egyezményekkel, bemutatják a külföldi munkavállalók foglalkoztatásáról szóló megállapodások szövegét, példákkal szemléltetik a munkavállalási engedély megszerzésének módját. Az engedély megszerzése vagy a munkaadó vagy a munkavállaló feladata – az egyes országoktól függően. Olvashatunk itt a vízumkéréshez csatolandó igazolásokról, a diákok külföldi foglalkoztatásának feltételeiről, a szünidei munkavállalásokról s a szakmai csereprogramokkal foglalkozó hazai szervezetekről (címek és telefonszámok közlésével).

A könyv második részében megismerjük a külföldiek magyarországi munkavállalásának engedélyezéséről szóló 7/1991. (X. 17.) MüM és az ezt módosító 1/1996. (I. 9.) MüM rendeletek előírásait, amelyek a külföldiek hazánkban való alkalmazásának feltételeit, az engedély iránti kérelem kellékeit tartalmazzák, kitérve a külföldiek hazai foglalkoztatásának – amennyiben az a törvények megkerülésével történik – a munkáltatót terhelő súlyos jogi következményeire is. A továbbiakban részletesen tájékozódhatunk a külföldön szerzett szakmai képesítések, diplomák, oklevelek magyarországi elismerésének, elfogadásának eljárási rendjéről, az ezekre vonatkozó kölcsönös nemzetközi egyezményekről.

Megtalálhatók az összeállításban a külföldiek beutazásáról, hazánkban való tartózkodásáról szóló jogszabályok legfontosabb rendelkezései is. Azok számára nyújtanak útmutatást ezek a jogszabályok, akik Magyarországról más országba szándékoznak utazni munkavállalás céljából.

Szó van a könyvben a hazánkban szerzett szakképesítések külföldi elfogadásáról, annak feltételeiről a különböző ipari ágazatokban, ezt követően pedig a 142/1997. (VII. 29.) Korm. rendelet szövegét ismerjük meg. Ebben került kihirdetésre a hazánk és az Európai Közösségek, valamint az azok tagállamai közötti Társulási Tanácsnak 1/97. számú határozata, melynek tárgya: Magyarországnak a szakképzés, az ifjúságügy és az oktatás területén megvalósuló közösségi programokban való részvétele módozatainak és feltételeinek elfogadása.

Végül a külföldön szerzett szakmai képesítések, diplomák, oklevelek magyarországi elismerésével foglalkozó hivatalok elnevezését, pontos címüket, telefonszámait (ka)t találjuk a könyvben betűrendben és országokénti bontásban a felelős vezető névszerinti feltüntetésével. A *Melléletek* a külföldi munkavállalással kapcsolatos kérelmek, adatlapok, munkaszerződések és egyéb nyomtatványok mintáit tartalmazzák a vonatkozó kitöltési utasításokkal együtt.

Ebből a rövid ismertetésből kitűnik bizonyára, hogy a kézikönyvként is használható összeállítás magában foglalja mindazt, amire a külföldön munkát vállalni szándékozó magyar állampolgároknak és a hazánkban dolgozni kívánó külföldieknek tudniuk kell ahhoz, hogy munkavégzésük törvényes és minden szem-

pontból szabályos legyen. Hiszen saját érdekükben fontos, hogy a követelményekkel teljesen tisztában legyenek; a külföldiek hazai foglalkoztatása a munkáltatók, a vezetők számára jelent feladatokat!

R. I.

Bíró György:

A MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS

Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó,
Budapest, 1998. 262 p.

A SZERZŐDÉSTÁR-sorozatának második köteteként megjelent monográfia szerzője ügyvéd és tanácsvezető a Miskolci Egyetemen. Munkájában olyan szerződési alaptípus ismertet meg részletesen, amelynél a más érdekében való körültekintő gondos eljárás feltételezi a teljes bizalmat és tisztességet. A megbízott a megbízási szerződés alapján a megbízó valamely ügyének az ellátására vállalkozik; köteles a rábízott tevékenységet a megbízó utasításainak és érdekeinek megfelelően elvégezni, s a megbízás teljesítéséről megbízójának bezámolni.

A szerző ezt a témakört a bírói gyakorlat áttekintésével és magyarázatával ellátva ismerteti, nem feledkezve meg a nemzetközi gyakorlat és a szükséges szerződésminták bemutatásáról sem. Könyve négy részből áll.

Az első részben a megbízási szerződés funkcióját, történeti kialakulását, a megbízási jogviszony jellemző vonásait ismerjük meg. A megbízási szerződések sok hasonlóságot mutatnak más szerződésekkel: a meghatalmazással, a vállalkozási és a munkaszerződéssel. Az egyes jogviszonyoknak természete-

sen különböző a jogkövetkezményük; a szerző a különböző szerződésfajták jellemző vonásainak bemutatásával tisztázza az eltéréseket. A nemzetközi kitekintésben a XIX. század nagy európai törvénykönyveiben a megbízással kapcsolatban lefektetett szabályokat, a környező országok jogalkotását és az Európai Unió szerződési jogalkotásával kapcsolatos harmonizációs törekvéseit ismerjük meg.

A második rész a megbízási jogviszony hatályos szabályozásával foglalkozik a Polgári Törvénykönyv mint jogforrás előírásai szerint. Szó van itt a megbízási jogviszony alanyairól és létrejöttéről, a megbízási szerződés tárgyáról, tartalmáról: ez utóbbi keretében a megbízott kötelezettségeiről (eljárási, együttműködési, elszámolási, titoktartási stb. közeleztetés). A megbízót a díjfizetés, a költségek viselése és az ún. mentesítési kötelezettség terheli. Ez utóbbi azt jelenti, hogy a szerződés megszűnéskor a megbízó köteles a megbízottat a megbízás alapján harmadik személyekkel szemben vállalt kötelezettségei alól mentesíteni (Ptk. 479. §). Megismerjük a továbbiakban a megbízott és a megbízó felelősségét, majd a megbízási szerződés megszűnésének eseteit. A szerző érinti itt a bizományi és szállítmányozási, a letéti, a tartási szerződéseket, valamint a bankszámlaszerződést – mint megbízáson alapuló szerződéseket –, majd a megbízás nélküli ügyvitellel kapcsolatos jogkövetkezményekkel foglalkozik. A könyv harmadik része a szakértelemhez kötött – s ezért rendszerint díjazással járó – speciális megbízásokat tárgyalja. A megbízott többnyire hivatásszerűen végzi tevékenységét. Ide tartoznak a hatósági-bírósági-ügyészégi kirendelésen

alapuló megbízások is. Részletesen megismerjük a tömegesen előforduló speciális megbízási szerződéseket, amelyeknek feltételeit jogszabály írja elő, elsősorban a szakértelemmel nem rendelkező megbízó érdekében. Az ügyvédi, orvosi, őrző-védő megbízási szerződések tárgyalásánál szó van a hatályos szabályozásról, a titoktartás és felelősség kérdéséről, a díjazásról, a szerződés megszűnésének sajátosságairól.

A gazdasági eredmény elérésére irányuló kereskedelmi megbízások köre igen tág. A képviseleti megbízások szerződésai, a közvetítő megbízások (biztosítás- és ingatlanközvetítés), a különböző piacfejllesztő megbízások – reklám, piacelemzés, termék- és folyamatminősítés – tartoznak ide. Ezeknél a megbízott a megbízó képviseletének az ellátásával elősegíti a gazdasági kapcsolatok létrejöttét, ismerteti a forgalomban részt vevők termékeit, szolgáltatásait, felméri a piaci szükségleteket stb. Az egyéb megbízási jogviszonyok közt az oktatási és sporttárgyú megbízásokat, valamint a választott bírói megbízások eseteit ismerjük meg.

A könyv utolsó (negyedik) része a különböző megbízási szerződések (ügyvédi, vállalkozói, számviteli-ügyviteli-adótanácsadói, kutatási-fejlesztési, szakvélemény készítését célzó, kereskedelmi képviseleti, közvetítő ügynöki, egészségbiztosítási szolgáltatások ellátására irányuló, versenysport-tevékenységre vonatkozó) mintáit tartalmazza. Ezek növelik a könyv gyakorlati használatosságát a jogszabályok és a gazdasági élet más szereplői, menedzserei számára.

Rubóczky István